

Če bo moj zahtevek obravnavan v tej državi - Danska

Za katere vrste kaznivih dejanj lahko prejmem odškodnino?

Država tožniku dodeli odškodnino v primeru kršitve danskega kazenskega zakonika ali „zakona o prebivanju, prepovedi prebivanja in izgonu“, s katero je bila povzročena osebna poškodba ali smrt. Tako določa zakon o odškodnini žrtvam. Kršitev posebne zakonodaje, vključno z zakonom o cestnem prometu, vojaškim kazenskim zakonikom in zakonskimi odredbami, ne more biti podlaga za dodelitev odškodnine na podlagi zakona o odškodnini žrtvam. Danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj neodvisno presodi, ali dogodek spada na področje uporabe zakona o odškodnini žrtvam. Vendar je vodilo za presojo dogodka, ki jo opravi danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj, običajno presoja, ki jo opravi policija. Odškodnina se ne dodeli, če dejanje ni kaznivo, na primer zaradi samoobrambe, *jus necessitatis* ali privolitve.

Za katere vrste poškodb lahko prejmem odškodnino?

Glavno področje uporabe zakona so osebne poškodbe, saj se odškodnina za škodo na premoženju dodeli le v omejenem obsegu. Osebna poškodba pomeni tako telesne kot tudi duševne poškodbe.

Načeloma se odškodnina plača samo neposrednemu tožniku, prizadetemu zaradi kaznivega dejanja. Vendar ste lahko tako tesno povezani z dogodkom, da ste upravičeni do odškodnine na podlagi zakona o odškodnini žrtvam, čeprav dejansko ni mogoče šteti, da vam je bila storjena krivica. Prav tako obstaja možnost, da kot sorodnik prejmete nadomestilo za pogrebne stroške, izgubo glavnega prejemnika dohodka itd. (glej besedilo v nadaljevanju).

V primeru osebne poškodbe se lahko odškodnina dodeli za:

- stroške okrevanja,
- izgubljene dohodke,
- bolečine in trpljenje,
- trajno poškodbo,
- izgubo sposobnosti ustvarjanja zaslužka,
- delikt,
- nadomestilo za hudo kršitev,
- drugo škodo (kot je podaljšanje usposabljanja ali potreba po posebnih pripomočkih),
- sodne stroške.

Če tožnik umre, se lahko dodeli nadomestilo za:

- pogrebne stroške,
- izgubo glavnega prejemnika dohodka,
- prehodni znesek za preživelega zakonca/zunajzakonskega partnerja,
- dodatek za preživele družinske člane.

V primerih, ki vključujejo tudi škodo na premoženju, se plačata odškodnina za oblačila in osebne predmete, ki jih je žrtev nosila ali imela na sebi ob nastanku osebne poškodbe, ter odškodnina za premoženjsko škodo, ki so jo povzročili nekateri posamezniki, na primer obsojenci.

Odškodnina za denarno izgubo, na primer zaradi goljufije, ni predvidena. Podobno se ne plača odškodnina za prikrajšanost, izgube iz poslovanja, izgubljeni dobiček in podobno.

Ali lahko prejemem odškodnino, če sem sorodnik ali vzdrževani družinski član žrtve, ki je zaradi kaznivega dejanja umrla? Kateri sorodniki ali vzdrževani družinski člani lahko prejmejo odškodnino?

Da. Kot je navedeno zgoraj, se lahko v primeru smrti oškodovanca plača odškodnina.

Nadomestilo za pogrebne stroške se plača osebi, ki je plačala pogreb, ne glede na to, ali je ta oseba sorodnik ali ne.

Nadomestilo za izgubo glavnega prejemnika dohodka se dodeli zakoncu/zunajzakonskemu partnerju in preživelim otrokom, za katere je bil pokojnik glavni prejemnik dohodka.

Če pokojnik ne zapusti zakonca/zunajzakonskega partnerja, se lahko prehodno nadomestilo dodeli drugemu preživelemu, če to upravičujejo posebne okoliščine. To je lahko brat ali sestra, ki je s pokojnikom več let živela v skupnem gospodinjstvu.

Poleg tega se lahko dodeli dodatek za preživele družinske člane, s katerimi si je bil pokojnik še posebno blizu. Za začetek se ta dodatek dodeli zakoncu, zunajzakonskemu partnerju, mladoletnim osebam in njihovim staršem.

Ali lahko prejemem odškodnino, če sem sorodnik ali vzdrževani družinski član žrtve, ki je preživela? Kateri sorodniki ali vzdrževani družinski člani lahko prejmejo odškodnino v tem primeru?

Staršem se lahko povrnejo izdatki za zdravstvene preglede, povezane z obiski njihovih poškodovanih otrok.

Za otroke in mladostnike je lahko prisotnost njihove matere ali očeta v bolnišnici ali njuno sodelovanje pri rehabilitaciji ključnega pomena za izboljšanje njihovega zdravstvenega stanja. V takih posebnih primerih se lahko izguba dohodka matere ali očeta krije v celoti ali delno.

Ali lahko prejemem odškodnino, če nisem državljan države EU?

Da. Zakon o odškodnini žrtvam ne vsebuje zahtev glede državljanstva ali stalnega prebivališča za pridobitev odškodnine, edina zahteva je, da se je dogodek zgodil na Danskem. Če so sicer izpolnjeni pogoji iz zakona, ni pomembno, ali je tožnik tujec s stalnim prebivališčem na Danskem, navaden turist ali kratek čas prebiva na Danskem.

Ali lahko uveljavljam odškodnino od te države, če tukaj živim ali sem državljan te države (to je moja država prebivališča ali državljanstva), tudi če je bilo kaznivo dejanje storjeno v drugi državi EU? Ali lahko to storim namesto uveljavljanja odškodnine v državi, v kateri je bilo kaznivo dejanje storjeno? Če da, pod katerimi pogoji?

Praviloma ne. Vendar obstaja omejena možnost pridobitve odškodnine od danskega odbora za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj, tudi če je bila osebna poškodba povzročena s kaznivim dejanjem, storjenim v tujini. Odškodnina se dodeli samo, če je to razumno. Možnost dodelitve odškodnine naj bi bila ozka, uporablja pa se samo v posebnih primerih, ko to upravičujejo posebne okoliščine.

V posebnih primerih se odškodnina plača za poškodbo, povzročeno z dejanji, storjenimi zunaj Danske, če ima tožnik stalno prebivališče na Danskem, če ima dansko državljanstvo ali če je bil v času kaznivega dejanja kot predstavnik Danske napoten v tujino. Odškodnina se plača za poškodbe, povzročene, ko oseba z danskim državljanstvom ali stalnim prebivališčem na Danskem v tujini napade drugo osebo z danskim državljanstvom ali stalnim prebivališčem na Danskem. Vendar to velja samo, če je poškodba povzročena v zaprtem danskem okolju, na primer v povezavi s šolskim izletom. Če je naključje, da imata tako žrtev kot tudi storilec povezave z Dansko, se odškodnina ne dodeli.

Odškodnina se lahko dodeli tudi, če so bila taka dejanja storjena zoper tožnika, ki ima stalno prebivališče na Danskem in je bil poslovno v tujini. To vključuje samo kratkoročno poklicno delo v tujini v okoliščinah, ko ni mogoče pričakovati, da bosta tožnik ali delodajalec sklenila zasebno zavarovanje za poškodbe. Poškodba je morala biti povzročena med delovnim časom.

Študij in pripravništvo v tujini se ne štejeta za poklicni dejavnosti.

Vložnik, ki je mladoletna oseba in prebiva v tujini zaradi poklicnih dejavnosti svojih staršev, lahko dobi odškodnino. V tem primeru je poudarek na okoliščinah staršev.

Ali moram kaznivo dejanje najprej prijaviti policiji, da bi lahko uveljavljal odškodnino?

Da, temeljni pogoj za pridobitev odškodnine od države je, da je bilo kaznivo dejanje v 72 urah prijavljeno policiji.

Prijava pomeni zahtevo policiji, naj zadevo razišče. V resnejših primerih je redko potrebna izrecna zahteva za preiskavo, ki pa je v manj resnih primerih običajno nujna. Dejstvo, da je bila prisotna policija, ki je morda z oškodovancem tudi govorila, tako ne zadostuje vedno za to, da se kaznivo dejanje šteje za prijavljeno.

V nekaterih okoliščinah se lahko rok za prijavo spregleda. Na primer, danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj skoraj vedno spregleda zahtevo po prijavi policiji v 72 urah, če je storilec kljub prepozni prijavi uspešno pridržan in preganjan.

Po zakonu strah pred maščevanjem ni veljaven razlog za opustitev prijave policiji v 72 urah.

72-urni rok ne velja več v povezavi s posilstvom, krvoskrunstvom, hudimi kaznivimi dejanji zoper spolno nedotakljivost otrok in nekaterimi kaznivimi dejanji zoper spolno nedotakljivost osebe, mlajše od 18 let. Zakon je bil spremenjen samo, kar zadeva 72-urni rok, in še vedno se šteje za pogoj, da je kaznivo dejanje prijavljeno policiji. Rok je bil odpravljen z učinkom za poškodbe, povzročene s kaznivimi dejanji, storjenimi po 1. aprilu 2016.

Ali moram pred vložitvijo zahteve za odškodnino počakati na izid policijske preiskave oziroma kazenskega postopka?

Upravna obravnava

Odškodninski zahtevek je treba predložiti policiji v policijskem okrožju, v katerem je bilo kaznivo dejanje prijavljeno. Policija vlogo posreduje danskemu odboru za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj.

Če policija, tožilec ali sodišče zadevo še obravnava, policija predloži vlogo danskemu odboru za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj šele ob koncu zadeve. Vendar lahko danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj v nekaterih okoliščinah zadevo obravnava, še preden jo policija, tožilstvo ali sodišče konča.

To se zgodi le v zelo redkih primerih in običajno le v povezavi z zelo hudimi kaznivimi dejanji, po navadi umori, ko je zaradi preživelih morda še posebej nujno, da se odloči o odškodninskem zahtevku ali njegovem delu, čeprav policija ali sodišče zadeve še ni končalo.

Ne glede na to, kako resna je zadeva, jo lahko danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj obravnava šele, ko jo konča policija ali sodišče, če obstaja kakršen koli dvom glede storitve kaznivega dejanja, obstoja objektivnih razlogov za imuniteto ali obstoja razlogov za znižanje odškodnine po krivdi tožnika.

Sodni postopek

Vložnik mora odškodninski zahtevek vložiti med kazenskim postopkom na sodišču. V tem primeru se lahko sodnik odloči za proučitev utemeljenosti zahtevka ali počaka, da to proučitev opravi danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj ali da se to prouči v okviru premoženjskoprnega zahtevka. To je lahko odvisno od tega, ali storilec izpodbija zahtevek ali ne.

Če zahtevek obravnava sodišče med kazenskim postopkom, lahko vložnik pošlje vlogo tudi danskemu odboru za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj.

Ali moram odškodnino najprej zahtevati od storilca kaznivega dejanja, če je bil ta identificiran?

Danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj odškodnine ne dodeli, če škodo vložniku povrne storilec ali če je ta krita z zavarovalno polico ali drugimi prejemki, ki so po naravi nadomestilo za škodo. Danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj odloči šele, ko je ugotovljeno, ali se škoda krije od drugod.

Pogoj ni, da se škoda najprej poskuša povrniti od storilca ali da je storilec identificiran.

Ali sem še vedno upravičen do odškodnine, če storilec kaznivega dejanja ni bil identificiran oziroma obsojen?

Da. Tudi če kazenskega postopka ni mogoče začeti, ker storilec ni znan ali ga ni mogoče najti, lahko odškodnino dodeli država. Še vedno pa je pogoj, da so izpolnjeni drugi zakonski pogoji.

Danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj v teh primerih neodvisno presodi, ali je bila osebna poškodba povzročena s kaznivim dejanjem.

Ali je določen rok, v katerem moram uveljavljati odškodnino?

Danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj ne more obravnavati vloge, vložene več kot dve leti po storitvi kaznivega dejanja, razen če za to obstajajo posebni razlogi. Če je bila v zadevi izdana sodba, rok začne teči z dokončno kazensko obsodbo. Če je policija zadevo preiskala in nato ni bil začet kazenski postopek, rok začne teči z dnem, ko se policija odloči za končanje preiskave.

Danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj prav tako ne more obravnavati vloge, če je pred tem že obravnaval odškodninske zahteve istega vložnika za isto kaznivo dejanje in je novi zahtevek vložen več kot dve leti po tem, ko se je vložnik seznanil ali bi se moral seznaniti z obstojem tega zahtevka, razen če za to obstajajo posebni razlogi.

Policija mora tožniku zagotoviti smernice glede dostopa do odškodnine na podlagi zakona o odškodnini žrtvam. Če policija te obveznosti ne izpolni, danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj običajno ne upošteva dveletnega roka.

Če je bil vložnik ob storitvi kaznivega dejanja mladoletna oseba, je večja verjetnost, da danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj ne bo upošteval roka.

Katere izgube in stroške zajema odškodnina?

- (a) Za žrtev kaznivega dejanja:
  - materialna (neduševna) škoda:
    - stroški zdravljenja poškodbe (ambulantno in bolnišnično zdravljenje, okrevanje) **DA**
    - dodatne potrebe ali stroški, ki izhajajo iz poškodbe (tj. pomoč in nega, začasno in trajno zdravljenje, daljše izobraževanje, fizioterapija, prilagoditev stanovanja, posebni pripomočki itd.) **DA**
    - trajna poškodba (npr. invalidnost in druge trajne omejitve) **DA**
    - izguba zaslužka v času zdravljenja in po njem (tudi izgubljeni dohodek in izguba sposobnosti ustvarjanja zaslužka ali zmanjšano preživljanje itd.) **DA**
    - izguba priložnosti **NE**
    - stroški sodnih postopkov v zvezi z dogodkom, ki je povzročil škodo, kot so stroški pravnih storitev in sodni stroški **DA v nekaterih primerih** V posebnih primerih lahko danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj odloči, da mora tožnik v celoti ali delno plačati stroške, ki jih je imel v povezavi z obravnavo zadeve v okviru odbora. Tožniku nikoli ni treba plačati sodnih stroškov v zvezi s samim kazenskim postopkom, saj postopek začne policija.
    - odškodnina za ukradeno ali poškodovano osebno lastnino **DA** Odškodnina se plača za oblačila in osebne predmete, ki jih je žrtev nosila ali imela na sebi ob nastanku osebne poškodbe.
  - duševna (moralna) škoda:
    - bolečine in trpljenje žrtve **DA** Za drugo vrsto škode, za katero se lahko prejme odškodnina, glej zgoraj.
- (b) Za upravičence ali sorodnike žrtve:
  - materialna (neduševna) škoda:
    - pogrebni stroški **DA**
    - stroški zdravljenja (npr. terapija za družinskega člana, ambulantno in bolnišnično zdravljenje, rehabilitacija) **NE**
    - izguba preživljanja ali priložnosti **DA/NE** Odškodnina se plača za izgubo glavnega prejemnika dohodka. Glej podrobnosti zgoraj.
  - duševna škoda:
    - bolečine in trpljenje sorodnikov ali upravičencev/odškodnina preživelim v primeru smrti žrtve **NE/DA** Odškodnine ni, če je dodeljena za bolečine in trpljenje sorodnikom in drugim. Vendar se lahko dodeli prehodni znesek. Za podrobnejši opis glej zgoraj.

Ali se odškodnina izplača z enkratnim plačilom ali v mesečnih obrokih?

Odškodnina, ki jo dodeli danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj, se izplača približno 14 dni po njegovi odločitvi. Za izplačilo poskrbi policija v policijskem okrožju, v katerem je bilo kaznivo dejanje prijavljeno.

Plačilo za zahteve, odobrene s posamično odločbo, se izvede v enem znesku.

Kako lahko moje ravnanje v zvezi s kaznivim dejanjem, moja kazenska evidenca ali nesodelovanje v odškodninskem postopku vplivajo na možnost prejetja odškodnine in/ali njen znesek?

Splošni predpisi o odškodnini po danskem pravu se temu primerno uporabljajo za odškodninske zahtevke žrtvam v primeru kaznivega dejanja, vključno s predpisi o znižanju in preklicu odškodnine zaradi tožnikove udeležbe pri škodi ali sprejetja tveganja poškodb. Sprejetje tveganja lahko na primer velja za poškodbe, povzročene v spopadih med motoristi/tolpami.

Če oškodovanec ne prispeva dovolj k preiskavi primera, lahko pravica do odškodnine preneha. To velja na primer, če oškodovanec noče dati pojasnil policiji ali sodišču.

Odškodnina se lahko tudi zniža ali prekliče, če vložnik ne izpolni svojih standardnih obveznosti glede omejitve izgube. To pomeni, da mora oseba, ki je utrpela poškodbo zaradi krivdnega ravnanja nekoga drugega, čim bolj omejiti svojo izgubo zaradi poškodbe.

Pri obravnavi vloge se nikoli ne daje poudarek kazenski evidenci vložnika. Danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj nima navade pridobiti kazensko evidenco.

Če se vložnik ne odzove na poziv danskega odbora za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj k predložitvi dokumentacije za zahtevek, to lahko vpliva na dodeljeno odškodnino. Dolžnost vložnika je, da svoje zahtevke zadovoljivo dokumentira.

Kako lahko moje finančno stanje vpliva na možnost prejetja odškodnine in/ali njen znesek?

Vloga se lahko obravnava prednostno, če ste bili na primer pozvani pred izvršilno sodišče, če so na voljo informacije glede zasega ali če ste od banke prejeli dopise o neplačevanju rednih stroškov.

Pri vlogah za izgubljene dohodke se danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj zaveda, da se je vložnikov vir prihodka zmanjšal, zato je poudarek na teh zadevah.

V vseh drugih primerih se zadeva ne obravnava prednostno izključno na podlagi finančnega stanja vložnika.

Finančno stanje vložnika sicer nikakor ne vpliva na možnost pridobitve odškodnine ali na višino odškodnine.

Ali obstajajo druga merila, ki lahko vplivajo na možnost prejetja odškodnine in/ali njen znesek?

Odškodnina se ne dodeli, če škodo vložniku povrne storilec ali če je ta krita z zavarovalninami ali drugimi prejemki, ki so po naravi dejanska odškodnina.

Vložnik mora po svojih najboljših močeh in v potrebnem obsegu prispevati k policijski preiskavi zadeve. Namerno prikrivanje informacij ali podobna nepripravljenost pomagati pri preiskavi zadeve običajno pomenita, da se odškodnina ne dodeli.

Prav tako je pogoj za pridobitev odškodnine od države, da vložnik med morebitnim kazenskim postopkom zoper storilca zahteva odškodnino ali se o njej izreče na sodišču.

V skladu s splošnimi predpisi odškodninskega prava mora obstajati vzročna zveza med storjenim kaznivim dejanjem in škodo.

Kako se odškodnina izračuna?

Odškodnina se izračuna glede na posamezni zahtevek in na podlagi zahtevanega zneska. Če ste kot vložnik svoj zahtevek zadostno dokumentirali, se bo odškodnina izračunala glede na utrpelo škodo. Danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj izračuna izgubo za vsak odškodninski zahtevek na podlagi veljavnih pravil (npr. izgubljeni zaslužek se izračuna kot razlika med pričakovanim dohodkom in dejanskim dohodkom v zadevnem obdobju). Če ste dokumentacijo predložili samo za dele svojega zahtevka, se bo odškodnina plačala samo za dokumentirani znesek. V nekaterih primerih bo danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj izračunal ocenjeni znesek zahtevka. To se lahko zgodi, če zneska zahtevka niste mogli izračunati sami.

Odškodnina se izračuna na podlagi tarife. Več teh stopenj se prilagodi enkrat na leto 1. januarja. Med drugim se odškodnina za bolečine in trpljenje izplača v višini 200 DKK (2018) na bolniški dan. Trajna poškodba se izračuna v stopnjah poškodbe, odškodnina pa se izplača glede na stopnjo poškodbe in znaša 8 790 DKK (2018) na stopnjo. Odškodnina za delikt in hudo kršitev se izračuna glede na težo in vrsto napada, ki mu je bila žrtev izpostavljena, vključno s tem, za katero kaznivo dejanje gre.

Ali obstaja najnižji/najvišji znesek, ki se lahko dodeli?

Splošne omejitve višine odškodnine ni. Danska trenutno nima spodnje meje za zneske, ki se lahko dodelijo kot odškodnina. Obstaja pa najvišji znesek za nekatere vrste škode, za katere se lahko plača odškodnina. V zvezi s tem glej seznam v nadaljevanju:

- bolečine in trpljenje 76 500 DKK (2018)
- trajna poškodba 879 000 DKK (2018)

- izguba sposobnosti ustvarjanja zaslužka 9 227 500 DKK (2018)
- prehodni znesek 165 500 DKK (2018)
- škoda na premoženju 132 000 DKK (2018)

Odškodnina za trajno poškodbo je lahko v izjemnih primerih ocenjena na 120 %, v skladu s tem pa je najvišji znesek 1 054 000 DKK (2018).

Ali moram v obrazcu zahteve navesti znesek? Če da, ali dobim navodila za izračun zneska ali o drugih vidikih?

Ne pričakuje se, da mora biti izračunan skupni znesek za vse vložene zahtevke. Pričakuje se, da boste poleg posameznih vrst škode, za katere se lahko plača odškodnina, vnesli znesek, v višini katerega zahtevate odškodnino. Vendar pogoj za prejetje odškodnine ni, da so izračunani vsi zahtevki.

Za informacije, kako se izračunajo izgubljeni dohodki, glej prvo stran obrazca vloge. Kot vložnik ali morebitni vložnik se lahko za informacije, kako izračunati in dokumentirati odškodninske zahtevke, kadar koli obrnete na odbor. Dobite lahko tudi smernice o tem, kateri dejavniki so poudarjeni v zvezi s posameznimi vrstami škode, za katere se lahko plača odškodnina.

Ne pričakuje se, da bo izračunana odškodnina za duševno škodo, saj se bo odškodnina izračunala na podlagi tarife v povezavi z obsegom škode.

Ali se odškodnina, ki jo za izgube prejmem iz drugih virov (na primer od delodajalca ali iz sheme zasebnega zavarovanja), odšteje od odškodnine, ki jo izplača organ/telo?

Danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj odškodnine ne plača, če škodo vložniku povrne storilec ali če je ta krita z zavarovalno polico ali drugimi prejemki, ki so po naravi dejanske odškodnine. Zato načeloma ne gre za vprašanje, ali na primer danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj ob obravnavi zahtevka odšteje zavarovalnino, temveč bolj za vprašanje, kdo mora plačati odškodnino. Če se ugotovi, da je zavarovalnica zavrnila izplačilo odškodnine, lahko danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj to upošteva.

Če ima vložnik sklenjeno polico za zasebno nezgodno zavarovanje in je prejel nadomestilo za invalidnost ali nadomestilo za trajno poškodbo, to ne povzroči znižanja ali preklica odškodnine za trajno poškodbo ali odškodnine za izgubo sposobnosti ustvarjanja zaslužka. Prav tako se odškodnina ne zniža, če vložnik zaradi škode prejema javne socialne prejemke (kot je pokojnina, subvencija plače in podobno).

Če ima vložnik sklenjeno zavarovanje z zdravstveno zavarovalnico, se stroški zdravljenja ne povrnejo v obsegu, v katerem se stroški povrnejo na podlagi zavarovalne police. Poleg tega se odškodnina ne dodeli v obsegu, v katerem je lahko zdravljenje brezplačno na podlagi javnega zdravstvenega zavarovanja ali na podlagi drugih javnih storitev.

V povezavi s poškodbami pri delu lahko danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj plača samo odškodnino za bolečine in trpljenje, odškodnino za izgubljeni dohodek in diferencialne zahtevke ter odškodnino za delikt in hudo kršitev, saj se vse druge vrste škode, vključno z odškodnino za stroške okrevanja itd., krijejo v okviru delodajalčevega obveznega zavarovanja za poškodbe pri delu.

Ali lahko dobim predujem odškodnine? Če da, pod katerimi pogoji?

Načeloma velja, da se odškodnina ne plača vnaprej, temveč šele po končni obravnavi zahtevka.

V nekaterih primerih je politika danskega odbora za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj, da izplača odškodnino za trajno poškodbo. Načeloma velja, da danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj počaka, da zavarovalnica za poškodbe pri delu (*Erhvervssikring*) izda sklep o stopnji odškodnine, če pa se šteje za zelo verjetno, da je vložnik utrpel hujšo trajno poškodbo izključno zaradi poškodbe, lahko danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj dodeli odškodnino na podlagi tega.

Ali lahko po sprejetju odločitve v glavni stvari dobim dopolnilno ali dodatno odškodnino (na primer zaradi spremembe okoliščin ali poslabšanja zdravstvenega stanja)?

Da. Če se po odločitvi danskega odbora za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj ugotovi, da se je poškodba poslabšala in to povzroči nadaljnje izgube, lahko te izgube obravnava navedeni odbor. V zvezi s tem je treba navesti, da je rok za vložitev zahtevka pri danskem odboru za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj dve leti. Ta dveletni rok se šteje od takrat, ko je tožnik vedel ali bi moral vedeti, da je škoda povzročila nadaljnje izgube.

Odškodnina za prihodnje stroške okrevanja in druge prihodnje izgube zaradi škode je določena kot glavica. Če je vložnik torej že prejel odškodnino za prihodnje stroške okrevanja itd., mu pozneje ne more biti dovoljeno, da zadevo znova začne izključno zato, da prejme dodatno odškodnino za stroške okrevanja in druge izgube.

Katera dokazila moram priložiti svoji zahtevi?

Od vložnika se ne zahteva, da mora skupaj z vlogo predložiti dokazila. Vloga se posreduje danskemu odboru za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj prek policije, ki pošlje dokumente iz spisa v kazenski zadevi.

Če danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj ugotovi, da vloga spada na področje uporabe zakona o odškodnini žrtvam, nadaljuje obravnavo predloženih zahtevkov. Med obravnavo teh zahtevkov pogosto potrebuje različno dokumentacijo, odvisno od zahtevkov, za katere je vložnik zahteval odškodnino. Obravnava zadeve se lahko pospeši, če vložnik skupaj z obrazcem vloge predloži tudi dokumentacijo za predložene zahtevke. Prav tako je koristno, če vložnik skupaj z vlogo predloži morebitno zavrnitev svoje zavarovalnice, da plača odškodnino za škodo.

Na primer, dokumentacijo lahko sestavljajo potrdila za izdatke, nastale v povezavi s kršitvijo danskega kazenskega zakonika. Poleg tega se v zvezi z določitvijo obsega poškodbe pogosto uporabijo zdravstvena dokumentacija in zdravniška spričevala. Kar zadeva izgubljene dohodke in izgubo sposobnosti ustvarjanja zaslužka, mora vložnik predložiti tudi dokumentacijo v zvezi s svojimi dohodki pred poškodbo in po njej v obliki obračunskih listov plač, letnih poročil in, če je primerno, izjave o izplačanih plačah svojega delodajalca. V nekaterih primerih se uporabijo tudi občinske evidence.

V primerih, ko danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj meni, da je za obravnavo zadeve potrebna dodatna dokumentacija, vložnika na to opozori in zaprosi za predložitev take dokumentacije.

Ali je treba ob vložitvi zahteve in za njeno obravnavo plačati upravne ali druge pristojbine?

Ne. Obravnava zadeve pri danskem odboru za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj je za vložnika brezplačna.

Kateri organ odloča o zahtevah za odškodnino (v nacionalnih primerih)?

Na Danskem o odškodnini za žrtve kaznivih dejanj odloča odbor, ki ga je ustanovil minister za pravosodje. Ta organ je danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj.

Odločitve lahko sprejmejo tudi danska sodišča bodisi med kazenskim postopkom bodisi v poznejšem civilnem postopku, na primer če se odločitev danskega odbora za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj izpodbija na sodišču.

Kam moram poslati zahtevo (v nacionalnih primerih)?

Vlogo je treba poslati policiji, pristojni v kraju storitve kaznivega dejanja. Policija zadevo nato skupaj s spisom v kazenski zadevi pošlje danskemu odboru za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj.

Če vaša zadevo že obravnava odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj, mu morate vlogo v tiskani obliki predložiti na naslov: Toldboden 2, 2. sal, DK-8800 Viborg, ali elektronsko na erstatningsnaevnet@erstatningsnaevnet.dk.

Ali moram biti navzoč v postopku in/ali pri odločanju o zahtevi?

Upravna obravnava

Danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj zahtevke obravnava v pisnem postopku. Odločitev je pisna, vložniku pa se pošlje v tiskani obliki ali elektronsko. Vložniku zato ni treba biti navzoč med postopkom.

Sodni postopek

Če zahtevek obravnava sodišče med kazenskim postopkom ali pozneje v okviru tožbe zoper danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj, ima vložnik možnost biti navzoč na glavni obravnavi. V tem primeru se ne zahteva, da je vložnik navzoč, če ga zastopa odvetnik in ni pozvan na pričanje pred sodiščem.

Kako dolgo (približno) traja, da od organa prejmem odločbo o odškodnini?

Čas obravnave zadeve pri danskem odboru za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj je lahko od zadeve do zadeve precej različen. Razlog za to je med drugim – odvisno od posebnih okoliščin zadeve – morebitna potreba po pridobitvi dodatnih informacij od institucij, kot je policija, zdravnikov ali drugih organov; podobno je morda treba v zadevah, ki vključujejo trajno poškodbo ali izgubo sposobnosti ustvarjanja zaslužka, zadevo predložiti zavarovalnici za poškodbe pri delu, pri čemer se lahko zaradi tega koraka podaljša čas obravnave.

Več kot 50 % novih zadev, ki jih prejme danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj, je obravnavanih v 50 dneh po še posebno hitrem postopku, ki se uporablja v nezapletenih zadevah. Mednje spadajo zadeve, v katerih se pravno močno odloči tako o vprašanju krivde kot tudi o znesku odškodnine.

Če zadeve ni mogoče rešiti po tem posebno hitrem postopku, danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj zadevo običajno obravnava v 18 mesecih od prejema novega odškodninskega zahtevka.

Obravnavo svoje zadeve lahko pospešite tako, da odboru predložite dokaze za svoje zahtevke. Dokumentacijo lahko sestavljajo na primer potrdila o nakupu zdravila, zdravniško spričevalo za čas bolezni ali izjava delodajalca o izgubljenem zaslužku zaradi poškodbe.

Kako lahko izpodbijam odločbo organa, če z njo nisem zadovoljen?

Zoper odločbo danskega odbora za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj se ni mogoče pritožiti pri drugih upravnih organih. Če želite izpodbijati odločbo, se morate najprej obrniti na danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj in pojasniti, zakaj se ne strinjate z odločbo. Odbor bo nato presodil, ali obstaja podlaga za ponovno proučitev zadeve. Običajno merilo je, da vložnik predloži nove in upoštevne informacije, ki so pomembne za izid zadeve.

Če danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj svojo odločitev potrdi, lahko zahtevate sodni preizkus njegove odločbe.

Obstaja tudi možnost vložitve pritožbe pri parlamentarnem varuhu človekovih pravic.

Kje lahko dobim potrebne obrazce in druge informacije o tem, kako uveljavljati odškodnino?

Obrazci in informacije o tem, kako zahtevati odškodnino, so na voljo na spletišču [danskega odbora za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj](#).

Ali obstaja posebna telefonska linija ali spletišče v ta namen?

Tožniki se lahko z vprašanji glede odškodnine za žrtve kaznivih dejanj obrnejo na danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj na telefonsko številko: +45 33923334 od ponedeljka do četrтка od 10.00 do 15.00 in ob petkih od 10.00 do 14.00.

Ali lahko dobim pravno pomoč (pomoč odvetnika) za pripravo zahteve?

Da. Kot oškodovanec v kazenski zadevi imate pod določenimi pogoji pravico, da se vam dodeli začasni odvetnik. Njegova naloga je, da vam pomaga pri vlaganju odškodninskih zahtevkov v kazenskem postopku in pri danskem odboru za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj.

Danski odbor za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj vložniku ne more dodeliti odvetnika. Dodeli ga sodišče v sodnem okrožju, v katerem je bilo storjeno kaznivo dejanje.

Poleg tega na Danskem obstajajo različne organizacije za pravno pomoč.

Ali obstajajo organizacije za podporo žrtvam, ki mi lahko pomagajo pri uveljavljanju odškodnine?

- [Hjælp Voldsofre](#) (Rådhusstræde 7, 1. sal, DK-8900 Randers C, e-naslov: voldsofre@voldsofre.dk)
- [Offerrådgivningen](#) (Vesterballevej 5, DK-7000 Fredericia, e-naslov: info@offerraadgivning.dk)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 01/10/2019